

alfalvai
díjnoki
2 kor.
st el-
irt s
ra és
nyaik-
i jun.
head-
amod-
tölté-
jár-
nyben

24.
tal.
elők.

gy

K.

3.
2005-8.23

EN,
adá-
pök

g!
ona
tos
pő.

bb

S

á-

á-

á-

á-

á-

á-

á-

á-

á-

á-

á-

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Nagybecskerek, 1909.

XXXVIII. évfolyam 121. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Szombat, május 29.

Lángnyelv k.

— május 29.

A pünkösdi a szabadelvűség ünnepe. A szentlélek megjelenése valójában liberális zászlóbontás volt. Erről tesz tanuságot az Új Testamentum s benne az a ragyogó fejezet, amelynek a címe Apostolok Cselekedeti. A megdicsőült mester tanítványai a szentlélek eljöveteleig egyetlen felekezeti privilégiumának nézték a hit malasztját. A szentlélek oldozta le róluk e szűkkeblűség bilincsét. Ekkor tudták meg, hogy az üdvösség az egész emberiségnek adatott, nem csupán egy népnek s nem csupán egy felekezetnek. Két álláspont került itt szemközt egymással. Az egyik szerint csakis azok idvezülhetnek, akik frigyot kötöttek Ábrahám, Izsák és Jákob istenével.

A másik szerint jussa volt az üdvösséghez mindenkinek, aki idvezülni akart. A felekezetiesség volt az első álláspont, a szabadelvűség a második. Liberális avatást kaptak tehát az apostolok a szentlélek eljövetelel.

Tizenkilenc évszázad óta egyre tart a két álláspont küzdelme. És sűrűn láttuk az emberi szellemet vissza-visszazökkenni abba az ősi tévedésbe, amely ellen tüntetni és harcolni jött el akkoron a szentlélek.

A szentlélektől megszálalt apostolok nem csupán türelmességükkel fogva voltak szabadelvűek, hanem azért is, mert a haladás principiumát képviselték. Lelkesedésüket, buzgóságukat s hitük erejét harcba vitték egy egész világrend ellen. Széjjel oszlottak, hogy előbbre vigyék az emberiséget.

A babonának szellemi börtönét lebontották s e sötét, dohos hajlékból

kivezették felebarátaikat az egyetemes testvéri szeretet tiszta levegőjü, verőfényes csarnokába. Rögös, de dicső pályájukon sem megállani, sem visszafordulni nem akartak. „Mindig előre és mindig fölfelé”, — ez volt a jelszavuk. Merész reformerek, ihletett lelkü forradalmárok voltak ők, akik kíméletlenül hadat izentek a lomba maradiságnak s tüzesen ostromolták a reakciót.

A lelkek derüs békéjét hirdették a malasztért epedő világnak az apostolok, szeretet és alázat volt a tanításuk.

Am eltűnt a fehér galamb, a szelid szeretetnek jelképe. Tanyájának csendjét az ölyü vijjogása veri tel. Hová lett a galamb? Megriadt és elrebbent. Ahol a harcnak ölyve lel fészket, ott nincs számára maradás. S mi mégis azt mondjuk: fel a szivekkel.

A világozság, a haladás és a szeretet nevében reméljünk, bizzunk és dolgozunk. Ne lankadjunk a pünkösdi munkában. Szedjünk új impulzust lelkünkbe a szabadelvűség legdicsőbb hagyományából, azokból, amelyeknek emlékét a szentlélek ünnepe idézi fel. Visszatér még a fehér galamb a régi tanyára. Visszatér, hogy szembeszálljon az ölyvvel, mely elriasztotta. S e küzdelemben a szelid galambé lesz a győzelem; mert a szeretetben van az igazság s az igazságban a minden diadalmaskodó hatalom.

A főudvarnagyi bíráskodás életbeléptetése.
A hivatalos lap mai száma közli a magyar királyi miniszteriumnak rendeletét a magyar főudvarnagyi bíráskodásról szóló 1909. évi XVI. t.-c. életbeléptetése tárgyában, mely szerint a kormány a törvény életbelépésének napjául az 1909. évi október 1. napját határozta meg.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefon 118. sz.) minden nap reggeli 6 órá-tól kezdve az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 3/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig urak részére is Vidéki hölgyek részére minden nap délelőz fűrdő. A kádifűrdő reggeltől este 7-ig nyitva marad. Zuhanyfűrdő minden nap délután.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva van mindennap d. u. 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig.

Junius 6. Róm. kath. hitközség közgyűlése.
Junius 6. Arvaházi közgyűlés.

P ü n k ö s d.

A keresztény világ holnap ünnepli pünkösdi ünnepét a hagyományos diszszel, amely alkalomból a templomokban fényes istentiszteletek lesznek.

A nagybecskereki róm. kath. plébánia-templomban már ma reggel megkezdődtek a pünkösdi istentiszteletek, a mennyiben ma reggel hét órakor ünnepélyes istentisztelet keretében megtartották a szokásos pünkösdi vizszentelést.

Holnap vasárnap reggel 7 órakor csendes mise lesz, fél 9 órakor diákmise magyar szentbeszéddel, 10 órakor pedig ünnepes nagymise. Ez alkalommal az egyházi ének- és zenekar Biebl miséjét adja elő. Graduelára Steyer István harsonán előadja Zsaskovszkyak „Veni Sancte Spiritus” című szerzeményét, míg offer-toriumra az egyházi zene- és énekkar Filke „Confirma hoc Deus” című szerzeményét adja elő.

Hétfőn, pünkösdi másodnapján az istentiszteletek sorrendje ugyanaz, azzal a változással, hogy hétfőn reggel a 7 órai mise után német szentbeszéd, délelőztől 10 órakor pedig magyar szentbeszéd lesz. Hétfőn a 10 órai ünnepi istentisztelet alatt az egyházi zene- és énekkar Polczer F-dur miséjét adja elő.

A „TORONTÁL” tárcája.

Utolsó versek.*

Irta: **Vértessy Gyula.**

I.
Sok rosszat hallhatott felőlem,
Sok igaz is volt benne tán.
Szívemet könnyen tűzbe hozza,
Ha szép az asszony vagy a lány.
De azt hiszem, hogy önt kisasszony,
Nem tudnám megcsalni soha —
S ezért ön fog megcsalni engem,
Ő: lesz okos s én ostoba.

II.
Ne írj nekem levelet,
Ugy se hiszek már neked.
Aki egyszer hazudott,
Az máskor is szokott.

Nem hinném el egy szavad!
Ne is fáraszd hát magad —
Igy is el leszünk mi már,
Minek télen napsugár?

Lehull miránk már a hó,
Ninea virágunk már nyíló —
Papírvirág meg miénk?
Nem kell az már senkinek . . .

III.
Egész nap te melletted voltam,
De egy percre se teveled;
A lelked isten tudja hol járt,
Amig kezemben volt kezéd.

Hozám simult tested egészen,
Ajkad égette ajkam,
De lekem fázott és éreztem,
Nem ketten vagyunk, csak magam.

Csak én, meg az én nagy szerelmem,
Szegény, melletted haldokol —
S mintha már halott is volna,
Tőle köny nélkül bucsuzol.

* Mutatvány szerzőnek legközelebb megjelenő „Szomorúság tarlóján” című verseskötvényéből.

Pünkösdi harangok.

Március a szerelem lázát hozta Balázsrá. Két vagy három éjszaka már a szemét sem hunyta le. Padlásszobáját, nem tudta honnan, új illat árasztotta el, valami pezsdülő nedv, virágzó mandulafák üde éles illata. Szent Borbálára! az imént látta Zolfinát, amint egy mandulafához dölve bámulta egy hajó vitorláit a tengeren; körülötte egy hatalmas tábla len két bimbóit himbálta a szellő és a szemében két szép nefejejts. Kétségen kívül a szívében is virágok voltak.

A vacekján fekvő, Balázs elgondolta mind- ezt a fényáradást, a tavaszi életnek mindezt a hullámzását. És az adriai tenger távoli szem- határa, amoda messze, már a hajnali pirkadat előtt félénk ébredését sugározta vissza, mikor felkelt és felhaladt a fecske fészkekhez a torony tetején.

A három harang arabeszkkel díszített üres bronz testével mozdulatlanul várt a Balázs karjára, hogy a reggeli légbé kiáltsák diadalmos hangjaikat.

Balázs megfogta a kötelet. Az első rántásra a legnagyobb harang, a „Farkas” mélyen össze- rezzen, nagy szája feltárult, összehúzódott, újra feltárult; fémes hangok hullámzása, valami hosszú bömbölésfélétől követe, tört utat maga- nak a tetők s szállt el a széllel a sikság és a tengerpart fölött. Hirtelen más érces hang harsant fel, a „Vámpir” hangja élesen, szakadozva dühös csaholáshoz hasonlóan a szarvas hógése közben. Azután jött a „Dalos” szapora kalapalása, vidám, derült, gyors, tiszta kongásával, az üvegtetőt paskoló jég pergéséhez hasonlóan. És feltörték aztán más harangok távoli visszhangjai is — tiz, tizenöt ércszáj, melyek a vasárnapi himnusz vidám és üdvösséget hozó variációit árasztották szét a mezők fölött ujongó diadallal.

A zaj egészen elkábította Balázst. Érdemes volt nézni ezt a csontos, izmos fickót, hosszú vörös forradással a homlokán keresztül, amint levegő után kapkodott, majommodra a kötelekbe kapaszkodott s levegőbe kaptatva magát az ő

kedves „Farkasának” az ellenállhatlan ereje által, egész a mennyezetig szökött, hogy megadja az utolsó rántást a „Dalos”-nak a másik két meg- fékezett szörnyeteg halk morgásai közepette.

It fenn király volt ő. Az emberek fél- kegyelműnek mondták Balázst; itt fenn azonban költő és király volt. Ha derült ég ivelődött a virágzó környék fölött, ha narancsszínű vitorlák siklottak tova az adriai tengeren, ha munka zajával teltek meg az utcák, ő a torony tetején maradt, a vad sólyomhoz hasonlóan, nem csinálva semmit, fülét a „Farkashoz” szorítva, ehhez a borzasztó nagyszerű szörnyeteghez, mely egy este végighasította a homlokát. Időről-időre megütötte öklével, hogy hallja hosszan elnyúló, kedves zsongását. Mellette a „Dalos” tündökölt drágakő gyanánt az ő arabeszk ruhájában szent Antal féldombor alakjával.

Mennyi ábránd e három harang fölött, milyen sajtáságos álmok, a szenvedélynek és vágyak minő lírai röptei! Milyen szép és édes volt a Zolfiná látománya amint e hangtengerben felmerült s aztán tova tünt ismét amint a „Farkas” hangjai fáradtak és szomoruk kezdtek lenni s mintegy erőtlennül haltak el.

Egy délután találkoztak a mezőn a monnani diófák alatt, fölöttök az azurkék égbolttal, mely nyugat felé lilaszinben játszott. Zolfiná dalolva sarlózta a füvet a tehénnek. A tavasz illata a fejébe szállt és megszedítette, mint az ujbór szaga októberben.

Balázs tarkójára csapott sapkával közeledett feléje, ibolya-bokrétával a föle fölött. Épen nem csunya fiu volt. Nagy kék szemei voltak tele valami vad busongással, valami honvágygyal, szemek, melyek a fogoly vadállatát juttattak az ember eszébe. Aztán volt valami biverő a hang- jában, olyan mélység, mely emberfölsöttnék lát- szott, nem voltak modulációi, nem hajlékonysága; fön az ő harangjainál, a nagy magányban, a nyelv, melyet tanult, tele volt érces hangokkal, kemény akcentussal torokmélységgel.

— Mit csinálsz Zolfiná?
— Fűvet gyűjtök a Miső apó tehénének!
felelte a szép lány s egy csomó fűvet nyalábolt fel.

A református templomban pünkösöd első és másodnapján délelőtt 10 órakor konfirmációval és uri szentvacsora osztással egybekötött istentisztelet lesz.

Ugyancsak holnap ünneplik meg a görög keletiek is pünkösdi ünnepüket, mely alkalommal holnap délelőtt 9 órakor, holnapután pedig fél 10 órakor mindkét gör. kel. templomban istentisztelet lesz, délután 3 órakor pedig vecsernyét tartanak. Kedden délelőtt fél 10 órakor a gör. kel. temető-kápolnában tartanak istentiszteletet.

— **Személyi hír.** Dr. Szele Róbert tanterületi főigazgató Szegedről Nagybecskerekre érkezett, hogy elnököljön az itteni főgimnáziumban június hó 1-én tartandó szóbeli érettségi vizsgálaton. A főigazgató tegnap és ma sorba látogatta az egyes osztályokat is.

— **A májusi ájtatosságok befejezése.** Hétfőn, május hó 31-én lesz az idei májusi ájtatosságok ünnepélyes befejezése. Az utolsó ájtatosság is szokás szerint délután 6 órakor kezdődik s az egyházi ének és zenekar ez alkalommal szép műsorral igyekszik az ájtatosság külső fényét emelni.

— **Tanácsülés.** Nagybecskerek város tanácsa ma délelőtt 11 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen folyó ügyeket intéztek el.

— **Házasság.** Meissner Ottó nagybecskereki posta-segéd tiszt ma tartotta esküvőjét Rádli Etelkával, ugyancsak az itteni postahivatal kiadónőjével. A polgári esküvő délelőtt 10 órakor volt az állami anyakönyvi hivatalban.

— **Filharmonikusok hangversenye.** A nagybecskereki filharmonikusok egyesülete, mint már közöltük, ma tartja meg hangversenyét a Lloyd-társulat nagytermében. A műsor a következő: 1. Mascagni: Nyitány a „Parasztbecsület“ című dalműből. (A „Siciliána“-t Krecsán György adja elő harsonnán.) 2. a) Rossini: „Ima“, Tell Vilmos operából; b) Grünfeld: „Sängers Vorüberziehen“, éneklő Lewin Ármán főként zenekar kísérettel. 3. Hiller László: „Román“ (bemutató) 4. Mendelssohn: „Duett“. 5. Grieg E.: „Peer Gynt“, ábránd. 6. Mendelssohn: „Nászinduló“. A hangverseny kezdete este 9 órakor lesz. Belépő díj személyenként egy korona.

— **Ezüst lelet Nagygyájon.** Daniel Ernő báró nagygépi uradalmához tartozó Balát-pusztán a napokban gőzekesztés közben az eke egy régi cserepedányt vetett ki, amely telve volt ezüst-pénzzel. A pénzt, mely állítólag II. Endre korából való, Elek Albert uradalmi igazgató további eljárásra békülte dr. Úrményi Sándor bányai főszolgabíróknak. A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület lépéseket tett,

— Oh, Zolfiná, érzed ezt az édes illatot? Fenn voltam a toronyban, a hajókat néztem, amint az északkeleti szél feltámadása előtt kisiettek a tengerre, — és te elhaladtál lenn, dalolva, — azt daloltad: „Erdő mező, halljátok meg panaszom!“

Elhallgatott, mert hirtelen úgy érezte, hogy elfulad. Mindketten némák maradtak, hallgatva a diófa suhogását s a távoli tenger moraját.

Balázs, ki nagyon sápadt volt, a leány ölében tartott fű fölé hajolt s illatos tömkelegében idegesen kereste a Zolfiná kezét, ki piros lett, mint a pipacs.

— Ne segíts nekem egy kisse? kérdezte csuklón fogva a lányt.

— Eressz el! susogta Zolfiná halkán. Hagyj békén, Balázs.

De aztán hozzá simult s engedte, hogy átkarolja őt, bár elhaló hangon ismételte: — Ne, ne!

E közben szerelmök nőtt, mint a fűcsomó; és a fű egyre magasabb lett, mint a hullám-és a zöld dagadat közepette Zolfiná felegyene; sedve, piros kendővel a fején, úgy vette ki magát, mint egy pompás pipacs.

Minő hangos dalok az alma- és eperfasorok közt, a naspolya és loncbokrok mentén, a kukoricaföldek szélén, míg amoda Sant Antonióban a „Dalos“ olyan vidám variációkban tört ki, hogy azt hitte, volna az ember, hogy valamely csacsogó szájkónak a végtelen szószátyársága.

Egy reggel azonban, amint Balázs ott ácsorgott a forráskutnál friss szegfűbokrétával, Zolfiná nem jött; betegen feküdt otthon. Veszelyes beteg volt, fekete himlőbe esett.

Szegény Balázs! Amint ezt hallotta, megfagygni érezte a vért ereiben és megtántorodott erősebben, mint mikor a „Farkas“ homlokon vágta. És neki fel kellett menni a toronyba harangot huzni, kétségbeeséssel a szívében a pünkösöd vasárnap ünnepi mozgalmi közt, bántóan derült verőfényben, olajágak, pompás öltönyök, tömjénfűs, énekek és imák közepette, ő míg az szegény Zolfinája az ég tudta, minő kinokat áll

hogy az értékes lelet, ne mint annyi sok más torontáli lelet, itt maradjon a vármegyében s a most épülő vármegyei muzeumba jusson.

— **A keresztyén nőegyletek konferenciája.** A magyarországi evangélikus keresztyén nőegyletek szövetségi közgyűlésüket ez évben Nagybecskerekben tartják és pedig június 2-án és 3-án, a következő programmal: 1-én este 8-9-ig a Melegedő megtekintése. 2-án d. e. 9-11-ig és délután 3-5-ig konferencia. Tárty: 1. Bibliai nők. 2. A közgyűlés előkészítése. 6-7-ig Háláadó istentisztelet a református templomban. — 3-án délelőtt 9-12-ig közgyűlés, délután 5-7-ig „Garden parthy“. A „Garden parthy“ való részvételi díj 60 fillér. Belépő-jegyek Szalay Józsefné elnökönél és az egylet tagjainál kaphatók. A közgyűlésen való részvételüket eddig bejelentették: Szilassy Aladárné közigazgatási bírósági elnök neje, dr. Misléyné veszprémi orvos neje, Müller Matild és mások.

— **Eső.** A tikkasztó, szinte kánikulai meleg és a hetek óta tartó nagy szárazság után ma megjött a várva várt eső. Az éjjel nekiindult s erős kiadós záporral öntözte a mennyei viz az eltikkadt növényeket, de öntözte tovább is és szép lassan esik mindenfelé az áldás. Mert áldás a májusi eső, különösen most, mikor a fagy már ugys kárt tett s ha a szárazság tovább tart, még az is elpusztult volna, ami megmaradt. Így azonban megerősödik künn a mezőkön az élet s ez az élet millióknak az életét jelenti...

A jó szappant arról lehet felismerni, hogy vízben könnyen oldódik és így a ruha szennjét is könnyen oldja. Eppen azért a könnyen oldódó „Szarvas“-jegyű „Schicht“-szappanért szivesebben fizetünk egy fillérrel többet, mivel sokkal kiadósabb, mint az olcsóbb szappan. Kérjünk mindig „Schicht“-szappant a „Szarvas“-jeggyel, melynek tisztaságáért 25.000 koronával szavatolunk.

— **A csodabogár.** A „Délvidéki Ujság“, tegnapi számában „Csodabogarak“ cím alatt mint csodabogarat közli a nagyszentmiklósi áll. gazdasági tudósítónak lapunk tegnapi számaiban megjelent következő hivatalos gazdasági szakjelentését:

„Van szerencsém rövidesen becses tudomására hozni, miszerint tegnap estefelől egy meglehetősen esőnk érkezett, mely a környéket is érintette. Ilyszerűleg a termés iránti kilátások valamivel javultabb színben vannak. Ámbár a legnagyobb valószínűség mellett állíthatom, hogy idáig csak egy gyengébb termésre nyílik kilátásunk. A gabona nagyon alacsony, tengeri jól áll.“

Aki azt kérdezi, hogy hol van ebben a „csodabogár“, megnyugtathatjuk: Nem ebben van a csodabogár, hanem a „Délvidéki Ujság“ szerkesztőjének a fejében.

ki! Oh szent Szűz; az ég tudja, minő kinokat! Iszonyatos napok voltak ezek. Az éj beálltával Balázs ott ödögött a beteg lány háza körül, mint a sakál a temető körül; meg-megállott a zárt ablak alatt, mely belől ki volt világítva s a sirástól dagadt szemekkel leste az üvegtáblákon ide-oda mozgó árnyakat s fülére tett kézzel hallgatózott.

Aztán tovább járt-kelt a ház körül, mint az örült. Mikor aztán halálra fáradt, a toronyba menekült. Itt, a mozdulatlan harangok közelében hosszú éjjeli órákat töltött isszonyu aggodalmak közt, sápadtabban a halottnál.

Alatta a holdfényben fürdő csendes utcákon egy élő lélek sem járt; előtte terült el a mogorva tenger s egyhangu morajjal tört meg a néptelen partokon; fölötte a kegyetlen égbolt feszült ki.

És amoda, ama tető alatt, melyet tisztán látott, Zolfiná a halállal vívódott, némán, elfekettült arcán genyes hólyagokkal s imája, melyet mély áhítattal dörmögött magában, végre zokogásba fuladt.

A szegény lány néha fel-felemelte szép fejét, mintha beszélni akarna; de a szavak torokán fuladtak s szemei elvesztették a világukat. Levegő után kapkodva mozgatta ajkait mint a leölt bárány s aztán elszállt belőle a lélek.

Balázs ment megnézni elhalt szerelmét. Rémulten, elüvegesedett szemekkel bámult a friss virágokkal tele szórt koporsóra, melyek közt a lányka fehér ruhába öltözöttlen feküdt. Minden itt volt, amit az életben szeretett.

Megsemmisülten állt egy ideig a gyászoló tömegben; majd távozott, haza ment, fel a toronyba, megragadta a „Dalos“ kötelét, hurkot kötött rá, a nyakába vetette és kivetette magát a toronyablakon.

A „Dalos“ a felakasztott test súlya alatt megkonduult az ünnepi csendben, öt-hat váratlan hangot adott.

És egy falka fecske röppent fel a templomtetőről, ki a napfénybe.

Gabriele d'Annunzio.

Mivel pedig tisztelt lapársunk olyan sokat ad a stilusra, ajánljuk, hogy mindenekelőtt sőpörjön a maga háza előtt, mert ugyanabban a számában a következő stilverágók viritanak egyes hamarjában kiszakított hírekskéiben:

A jegyzők vasúti igazolványa. Kilitásban van (!) hogy ez csak átmeneti intézkedés s a jegyzők megkapják az arképes vasúti igazolványok kiadásának kedvezményét.

Gyilkos lakáskereső. ... Az idegen halálosan megsebesítette a háztulajdonost, kinek mellébe dőtte késeit és fölhasította — a hást!

Másutt:

A végrendelet-hamisítók: ... Az érdeklődés általános. A közönség zsufolásig megtöltötte ma is a helyét.

Stb. stb.

(Nb. ilyeneket, sőt ennél különbeket minden nap citálhatnánk néhányat ebből a kiváló stilusu újságból s csak azért nem tesszük, mert mi tudjuk, hogy az újság nem akadémiai folyóirat.)

Az epeutak megbetegedéseinek a legkiválóbb orvosok már évtizedek óta a Ferenc József-kese-rüvizet erőteljes és természetes oldó erejénél fogva a legkitünőbb eredményre rendelik. Naponkénti adag: 1 pohárral, felmelegítve reggel éhgyomorral veendő. 1906/7

— **Alkoholisták közt.** Két alak szörnyen berugva, tántorogva botorkál hazafelé:

Az egyik: Látod, minek itunk annyit?

Másik: Minek? Hat itunk! Talán tagja vagy te az alkohol-ellenes egyesületnek?

Az egyik (Tántorogva elvágódik): Tagja-e? De még milyen tagja! Válaszmányi tagja.

Amateur-fényképezészeknek! Általánosan elismert kitűnő szalon és uti fényképezési készletek, felülmulhatatlan minőségű pillanat készapparátusok, valamint mindenféle fényképezési cikkek Moll A. cégnél (Bécs, I. Tuchlauben 9. cs. és kir. udvari szállító) kaphatók. — Ezen üzletág alapított 1854-ben. Kívánatra nagy képes árjegyzéket bérmentve küld a cég. (b)

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújában a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Kurucski Miklós, gk. napszámos és Ruzsics Milicza gk. — Schnur Ferenc, rk. molnár és József Katalin, rk. — Öhl Matyas, rk. szabó és Joszt Borbála rk. — Popmátov Milivoj, gk. szücs és Dajity Deszánka gk. — Budai György, rk. földmives és Labancz Anna rk.

Születések: Kuví Magdolna, rk. napszámosnő, fiu és leány (iker). — Vastag Mihály, rk. napszámos, leánya. — Radovancev Milos, gk. földmives, fia. — Toma Matyas, rk. napszámos, leánya. — Kocsis István, rk. napszámos, leánya. — Szelgrád István, rk. máv. fekező, fia. — Rimschneider Janos, rk. női szabó, 2 leánya (iker). — Molnár Imre, rk. téglaverő, leánya. — Weisz Miklós, rk. hivataloszolga, fiu és leány (iker). — Kirtyánszki Miklós, gk. napszámos, fia. — Steyer Nándor, rk. máv. kalauz, fia. — Csányi Lajos, rk. városi jövedéki számvevő, fia. — Erdélyán Terézia, rk. cseléd, fia. — Radu Erzsébet, gk. cigányonő, fia. — Todorovics Milivoj, gk. napszámos, leánya. — Szervó János, rk. máv. fekező, fia. — Serbán Dömötör, rk. kereskedő, fia. — Radu Cecilia, gk. cigányonő, fia. — Magyarov Vitályos, gk. földmives 2 fia (iker). — Franzent Ferenc, rk. kalapos, fia.

Halálozások: Kuví József, rk. 3 napos, életgyenge. — Kuví Mária, rk. 2 napos, életgyenge. — Radu Katalin, gk. 13 napos, göröcsök. — Lambrecht József, rk. 68 éves földmives, ütőérelmeszesedés. — Szekeres György, rk. 75 éves napszámos, aggkór. — Kondán Péter, gk. 71 éves házmaster, veselob. — Máté Tivadar, rk. 3 hónapos, göröcsök. — Krumenacker József, rk. kovács, hügyvérőség. — Moltye Tivadar, gk. 60 éves napszámos, tüdővész. — Özv. Lunyánszky Tadeáné, gk. 75 éves, ütőérelmeszesedés. — Jovanovics János, gk. 60 éves napszámos, ütőérelmeszesedés. — Dunai György, rk. 1 hónapos, életgyenge. — Gardinovacsy Milorad, gk. 3 éves, tüdőlob. — Duganics Sebőné, rk. 59 éves, agyguta. — Tyurtyin Danica, gk. 1 hónapos, göröcsök. — Özv. Vambach Jánosné, rk. 75 éves, agyverzés. — Özv. Bacutin Milutinné, gk. 45 éves, billentyük elégtelensége. — Purkó Janka, gk. 12 napos, életgyenge. — Lampity Róza, gk. 8 hónapos, bélhurut. — Varnity Simon, gk. 7 hónapos, bélhurut.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIXÁSVÁNYVIZ

Orvosilag ajánlva. Vese és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, hügykő és fenyőképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Kapható a fölerakattan:

Fendler József cégnél Nagybecskerek
Ferenc József-tér.

Árak: 1/2 lit. „Phönix“-viz 32 fillér, 1/1 lit. „Phönix“-viz 44 fillér, palackonként. (528-12.1)

Házfestések. A szép és melegebb évszak beköszönésével háztulajdonosok, építőmesterek, stb. körében mindinkább aktuálisabbá válik a kérdés, hogy a sok feldicsért facade-festék közül melyik a legalkalmasabb. Az ebben a szakmában már évtizedek óta vezető cég Karl Kronsteiner, Wien, III. Hauptstrasse 120. ajánlja régi, már festett tárgyakhoz szabadalmazott s a legtöbb hatáság által előnyben részesített mészfestéket, míg festetlen facade-okhoz, nyersépitményekhez és különösen faépitményekhez, mint például pavilonok, kocsiszínek, raktárak, kerítésekhez kiválóan alkalmasak a legjobb hírnévnek örvendő szabadalmazott email-facade-festékek. A hidegvíz-festékeknek a már festett facade-oknál való használatától óvakodjunk, mert ez esetben a festék lepattogzik. Mintakönyvvel és festék-próbákkal kívánatra ingyen és bérmentve bármikor szívesen szolgál a cég. 394-1.1

Lapunk legközelebbi száma a közbeeső pünkösdi ünnepek miatt kedden, a rendes időben fog megjelenni.



Tisztasága 30.000 koronával szavatolatik.

A konyhában és házban mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappanával

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeseltetik.

TÁVIRATOK A válság.

Kossuth és Andrássy a királynál.
Budapest, május 29. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a király Kossuth Ferencet és Andrássy Gyula grófot kedden fogadja kihallgatáson. Ugyanekkor a király kihallgatáson fogadja Wekerle Sándor miniszterelnököt is, aki együtt utazik Kossuthal és Andrássyval Bécsbe. Ezzel szemben budapesti politikai körök azt mondják, hogy Kossuth, Andrássy és Wekerle csak szerdán délután utaznak Bécsbe. Ezt megelőzőleg szerdán délelőtt miniszteri tanácskozás lesz, a melyen a bécsi audienciáról fognak tárgyalni.

A függetlenségi pártkörből eredő jelentés szerint Kossuth Ferenc kijelentette, hogy az természetes, hogy a királyi audiencián mint a függetlenségi politika képviselője jelenik meg s ebben az értelemben tesz előterjesztést. Ugyancsak ez a forrás jelenti azt is, hogy Kossuth még kijelentette, hogy ő semmiféle új kormány-programmal eddig még nem vállalt szolidaritást. Az egész válság sorsa különben a jövő heti királyi audienciától függ, a melyeket a politikusok feltétlenül döntöknek mondanak.

A kibontakozás.

Budapest, május 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsi jelentések szerint

a tegnapi osztrák minisztertanácsban a kabinet tagjai közel négy és fél óráig tanácskoztak. Beavatott körökből eredő hírek határozottan állítják, hogy a minisztertanácsban megállapították az osztrák kormány választását azokra a kibontakozásra vonatkozó előterjesztésekre, melyet Wekerle Sándor miniszterelnök tenni szándékozik. Wekerle ugyanis súlyt helyezett arra, hogy az osztrák kormány elölterjesztéseire vonatkozó választását minél előbb megkapja. Wekerle még a jövő hét elején szándékozik ismét Bécsbe menni s akkor, vagy még előbb is, közölni fogják vele az osztrák minisztertanácsban hozott határozatokat. A minisztertanács behatóan foglalkozott Wekerle kibontakozási tervével s az arra vonatkozó határozatok általában teljesen megfelelnek a parlament mai kívánalmainak és hangulatának.

Budapest, május 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) A „Neue Freie Presse” budapesti tudósítója írja a következőket: Wekerle Sándor miniszterelnök Bécsből való visszaérkezése óta a magyar válság ügyében néhány napra szélcsend állt be és előreláthatólag a jövő hét közepéig semmiféle érdemleges dolog nem fog történni. Pünkösdi hétfőjén Wekerle, Kossuth és Andrássy gróf audienciára utaznak fel Bécsbe s ugyanakkor a legkomolyabb és legkonkrétebb formában folytatni fogják Bécsben a Wekerle által megkezdett tanácskozásokat. Az audiencia alkalmával el fog dőlni, hogy mily irányban és mily formában folytassák tovább a kibontakozásra vonatkozó már megkezdett tárgyalásokat. Ezek a küszöbön álló bécsi konferenciák rendkívül nagy fontossággal bírnak, olyannyira, hogy a tanácskozások befejezése előtt a kibontakozás tervét és módozatait illetőleg semmiféle biztos kilátás nincs. De más okokból is nagy fontossággal bír a magyar minisztereknek ez a mostani bécsi útja. Valószínű, hogy a pünkösdi audiencia alkalmával teljesen tisztába fognak jönni azon eszme felett, hogy lehet-e valami szilárd alapja egy létesítendő függetlenségi kabinetnek vagy sem, hogy ez az eszme praktikus, kivihető-e, avagy pedig realizálhatatlan. Amennyire e felől a kérdés felől előre itélni szabad, kétségtelennek látszik, hogy a felelet csak kedvezőtlen eredményű lehet. A kibontakozási tervet illetőleg, amennyiben úgy határoznának, hogy a két kormány a tervekről komolyan, behatóan tanácskozzék, még azt a kérdést is mérlegelnék, hogy ezek a tanácskozások a jelenleg demisszió alatt álló kabinettel veendő-e fel, vagy hogy ezzel a feladattal egy külön célra kinevezett magyar kabinet bizassék-e meg, amely kabinetet csekély változással a jelenlegi kormány tagjaiból állítanák össze. Ha a pillanat hangulatából kellene itélkezni a politikai helyzet felől, úgy arra az eredményre jutnánk, hogy rendkívül nehéz feladat lesz a magyar politikai pártokat a kibontakozási terv számára megnyerni. Ezt a feltevést leginkább megindokolja Kossuth Ferencnek a magatartása, aki állandóan a függetlenségi pártban uralkodó pillanatnyi hangulathoz alkalmazkodik és akinek cselekedeteiből és kijelentéseiből mint valami politikai manométerről le lehet olvasni azt az állandó feszültséget, mely a pártban uralkodik. Természetesnek kell látni még, hogy Wekerle miniszterelnök a kibontakozási terveit nem pusztán önmagára támaszkodva hozta szóba Bécsben, hanem hogy ebben a kérdésben teljes szolidaritásban áll a kabinet összes tagjaival, főképp pedig Kossuth Ferencel, mint a függetlenségi párt vezérével.

Budapest, május 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) A függetlenségi pártkörben tegnap este azt beszéltek, hogy Kossuth és Justh megegyeztek volna, hogy ha a korona átadja a kormányzást a függetlenségi pártnak, a párt vállalja azt az általános útkos választói jog alapján. A bank-

szabadalmat két évre meghosszabbítanák, továbbra pedig úgy a bankkérdést, mint a katonai kérdéseket az új parlamentre bíznák.

A kibontakozási tervre vonatkozólag Wekerle Sándor miniszterelnök hivatalosan kijelentette, hogy ő csak a készfizetések felvételére s a közbenső vámok ügyére nézve tett előterjesztést s erről tárgyal az osztrák kormánnyal is s nem tehet róla, ha az osztrák kormány szélesebb mederbe terelte a dolgot.

A király Pozsonyban.

Budapest, május 29. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Pozsonyból jelentik, a király június elsején, kedden délelőtt 10 óra 50 perckor érkezik Bécsből Pozsonyba az ottani Erzsébet-gyermekotthon fölavatására. A király a pályaudvaron a 72. gyalogezred díszszázada élén a tábornoki és törzstisztikar fogadja. Az udvari váróteremben a kormány képviselői, a város, megye és állami hivatalok küldöttei fogadják. Broilly Tivadar polgármester üdvözlőbeszédet mond. A pályaudvarról a király Frigyes főherceggel a Várhegyen lévő Szent Erzsébet-gyermekotthonba hajtat, amelynek fölszentelésére Pongrácz Ferenc gróf, a gyermekotthon-egyesület elnöke kér engedelmet. A király válasza után Kohl Medárd püspök fölszenteli a gyermekotthont. Azután a király certer tart, majd Izabella főhercegnő vezetésével megnézi a gyermekotthon helyiségeit. A király ezután Frigyes herceg palotájába megy villásreggelire és kettőfél órakor visszautazik Bécsbe.

A török trónváltozás.

Budapest, május 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyból érkező jelentések szerint az új szultán trónralépésének notifikálására kiküldött missziók összeállításában némi változások fordultak elő. Bécsbe a londoni török nagykövet és egykori nagyvezér Tewfik pasa megy Moradunghian építésügyi miniszterrel és Halil pasa tábornokkal. A második misszió tagjai Mukhdar Ghacy marsall, Lufty bey első kamarás és Sami pasa volt rendőrminiszter.

György herceg.

Budapest, május 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Belgrádból jelentik, György herceg, a volt szerb trónörökös visszaadta azt a pénzt, amellyel őt külföldi tanulmányuttra akarták küldeni s kijelentette, hogy ő azért is Szerbiában marad. György hercegnek ez az elhatározása nagy megütközést kelt s azok is ellene fordulnak, akik eddig mellette voltak. Sokan azt hiszik, hogy a herceg nem egészen beszámítható.

Határidő-üzlet.

Budapest, május 29. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (uj)	25.78	—
Rozs (uj)	19.96	—
Zab (uj októberre)	15.12	—
Tengeri (juliusra)	15.70	—

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest) heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, május 27.

A budapesti értéktőzsde irányzata az elmúlt héten kedvező alaphangulat mellett tartott irányzatú volt. Az ország különböző helyein beállott esőzések a terméskülátásokat lényegesen javították, úgy, hogy a mai becslések szerint közép-terésre lehet számítani.

Ezen körülmény hathatósan hozzájárult az üzletkedv kifejlődéséhez az értéktőzsdén, amely üzletkedv különösen egynemű részvények árfolyamának emelkedésében élénk kifejlődésre jutott. A befektetési értékek piaca a lefolyt héten is meglehetősen el volt hanyagolva és forgalom csakis a magasabb kamatozású értékekben fejlődött ki, amely körülmény viszont az egyre tartó

pénzbőségre vezethető vissza. Az internacionális értékek közül ezen a héten is az os trák-magyar államvasut részvényei állottak előtérben; ezen részvények igen élénk kereslet tárgyát képezték és árfolyamuk egészen 731—ig emelkedett. Ugyancsak élénkült az üzlet a két hitelrészvényben, míg a rimamurányi vasmű részvényei nagyobb árfolyamhullámzást tüntetnek fel, amely árfolyamhullámzás az ezen részvényeket vásárló pénz-csoport transzaksióival van szoros összefüggésben.

A bank-részvényekben aránylag kevés forgalom mutatkozott és a magyar leszámítolóbank, valamint a magyar jelzáloghitelbank-részvények árfolyamai inkább lemorzsolódtak.

Annál élénkebb volt azonban a helyi értékek piaca, melyen elsősorban ezen a héten is a két villamossági és a magyar aszfalt-részvények voltak favorizálva. Jelentékeny vásárlásokra a budapesti általános villamossági részvények 405—, a magyar villamossági részvények 360— és a magyar aszfaltipar részvényei 185— szöktek fel, míg utóbbi realizációk folytán az árfolyamok 390—, illetve 340— és 185— hanyatlottak. Állandó és tartós szilárdulást mutatnak a magyar cukoripar-részvényei, melyeknek 125— koronás ezidei osztalékszélvényei, ezen a héten kerültek beváltásra.

A tőzsde további irányzata a természetbeleset en kívül a belpolitikai viszonyoknak mikénti alakulásával van összefüggésben és amennyiben a politikai helyzet kedvező megoldást nyer, úgy minden valószínűség szerint az értékpapírpiacon szilárd irányzatára lehet számítani.

A vidéki piacok gabonaárjegyzései.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület gabonaárjegyző irodája tudósítónak jelentése szerint a gabonaárak métermázsánként:

	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Teng.
Arad	28—	18—	16—	15.00	14—
Baja	28.00	19.20	15.60	16.40	14.50
Balassagyarmat	—	—	—	—	—
Debreczen	24.60	18.40	16.40	16—	15—
Eszék	26.60	21.50	—	18.20	14.60
Győr	29.50	19.00	17.40	18.40	15.80
Kaposvár	26.80	19—	16.60	14—	14.80
Kassa	28.50	19—	16—	16—	17—
Léva	28—	19.60	17.80	19—	17—
Losonc	28.60	20.20	18.80	17.00	16.50
Miskolc	23—	19—	17—	17.20	16—
Nagybecskerek	28—	22.40	16—	16—	14.40
Nagykanizsa	26.00	19.40	16.60	17.40	15.80
Nagyszombat	25—	19—	16.50	17—	15.50
Nagyszentmiklós	28—	18—	16—	16—	14—
Nagyvárad	28.20	19—	17—	17—	14.40
Nyiregyháza	28.40	18.70	15.80	16.50	15—
Nyitra	27.50	19.60	16—	17—	16.90
Pancsova	29—	—	—	—	14.20
Pápa	—	—	—	—	—
Sátozkaújtelep	27.20	19—	16—	16.80	16.40
Sopron	29.10	18.80	18—	19.50	—
Szatmár	26—	21—	14.60	15.40	16.60
Szombathely	—	—	—	—	—
Szolnok	24.20	—	16.90	18—	16—
Temesvár	28.60	—	16—	16.70	11.70
Ujrad	27.80	17.90	15.90	15.50	14—
Versecz	28—	24—	17—	16—	14.40
Zalaegerszeg	26—	18—	16—	17.50	16.50
Zenta	—	—	—	—	—

Felelős szerkesztő: **SOMFAI JÁNOS.**

Serravallo
jéle
CHINA-BOR vastartalommal
Hygienikus készítés óta 1906. Államdíj, díszoklevél és nagy aranyérem.
Erősítő szer: gyöngélkedők, vészegények és lábadozó betegek számára.
Etvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító ital.
Isz kellemes. Több mint 5000 orvos elismerés.
J. SERRAVALLO, Trieste-Barcola.
Megrendelhető minden gyógyszerárban. 1/2 literes palack K. 2.60, 1 literes palack K. 4.80

Hársfalva gyógytúrdó.
Klimatikus gyógyhely.

Vasuti állomás. Posta és távirtd. 230 méter magasságban fekszik a tenger színe felett.

Fürdőidény május 1-től szeptember 30.

Gyönyörű fekvés. Ózondus levegő. Hársfa és fenyőfaerdők. Kényelmes és olcsó ellátás. Modern berendezés. Hidegvíz gyógyintézet. Sós és fenyő belégzőtermék (Inhalatorium). Savanyuvizes és vasas ásványvízfürdők. Orvosi felügyelet alatt álló kitünő vendéglők.

Gyógyvíze kitünő hatása

tüdőbajok, malária (mocsárláz), gégehörg és tüdőhurut, máj- és lépdagatok, hólyag-hurut specifikus és görvélyes esontbántalmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migraine, histeria, szédülés, nehézlégzés, hipochondria, vérbajok, köszvény, görvély, bujakor, delirium trem. potat. Női bajok, fehérfolyás, sápkór, havi zavaroknál.

Részletesebb felvilágosítással szolgál

a fürdőigazgatóság.
Hársfalva (Peregmege).

473-42

04/1909. sz.

Németh község előljárósága.

Hirdetmény.

Alólirott község előljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező

vadászati jogbérlet

nyilvános árverésen a község hivatalos helyiségében **f. évi június 5-én d. e. 9 órai** kezdettel 6 (hat) egymásután következő évre bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek Németh község jegyzői hivatalában a hivatalos órák alatt megteudhatók.

Németh, 1909. évi május hó 27.

529-3.1

Községi előljáróság.

Vonatok érkezése és indulása
Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1909. május hó 1-től.

Érkezik:

a) **A nagybecskereki pályaudvarra:**
Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 23 p.
Pancsováról: délután 5 óra 15 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5:50 óra
Szegedről: (mótorokosi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.

b) **A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:**
Zombolyáról, Verseczről, Alibanáról és Temesvárról: este 8 óra 05 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 20 perc.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.
Zombolyáról: (keskenyágányu vonal) reggel 8 óra 23 p. délután 4 óra 19 perc, este 9 óra 02 perc.

Indul:

a) **A nagybecskereki pályaudvarról:**
Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (mótorokosi) délután 1 óra 15 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) **A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:**
Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 15 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibanárra reggel 3 óra 33 perc.
Zombolyára: (keskenyágányu vonal) reggel 2 óra 26 p. délelőtt 11 óra 55 p., délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 33 perc.

Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.

Temesvárról—Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.

Módosról—Zombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 2 órakor.

Zombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.

MÉRLEGKÉPES

KÖNYVELŐ

elvállal olcsó díjazás mellett délutáni és esti órákra könyvelést és irodai munkákat.

Bővebb felvilágosítással e lap kiadóhivatala szolgál.

Helybeli nagyobb iparvállalatnál egy

háziszolga

azonnali belépésre kerestetik.

Cím a kiadóhivatalban.



Zacherlin

a legjobb rovarirtó szer

Csak üvegben tessék vásárolni.

A tisztességes, becsületes kereskedő éberrel ügyel arra, hogy ha vevője utólrhetlen hatásánál fogva közismert „ZACHERLINT” kér, ne akasszon nyakába megtévesztő surrogatumot. Sajnos azonban vannak másféle kereskedők is. Ennélfogva mindenkit, aki valódi Zacherlint akar venni, nyomatékosan figyelmeztetünk, hogy utána-
zatoktól, melyek utóbbi időben megtévesztően hasonló üvegekben forgalomba kerülnek, az által óvakodjék, hogy pontosan ügyeljen a „Zacherlin” névre.



TORONTÁLI AGRÁRBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

A Nagybecskereken megalakult **Torontáli agrárbank részvénytársaság** a bank és takarékpénztári üzlet összes ágazataiban működését egyelőre 300.000 korona alap-tőkével megkezdte.

Kölcsönöket ad földbirtokra, váltókra, mezőgazdasági terményekre, értékpapírokra és egyéb ingó értékekre, elvállalja terhes kölcsönök konvertálását a legelőnyösebb feltételek mellett, az országos földhitelintézetek által nyújtott hosszabb lejáratú törlesztéses kölcsönök megszerzését.

Elfogad takarékbetéteket és azokat a mindenkori hitelviszonyoknak megfelelőleg előnyösen gyümölcsözteti, kölcsönös megállapodás esetén felmondás nélkül is visszafizeti.

Ezen kívül a bank **különös** súlyt fog fektetni földbérleti-szövetkezetek szervezésére és az azok által igényelt hitelek engedélyezésére, illetőleg azok pénzügyi támogatá-

sára, nagyobb birtoktesteknek a kisgazdák által leendő megvételének előmozdítására, továbbá a gazdaközönség által szükségelt mezőgazdasági cikkek és termények, valamint gépek közös beszerzésének, ugyanannak terményei, házi iparcikkei közös értékesítésének előmozdítására.

Közözzük továbbá, hogy a gazdák biztosító szövetkezetének torontálmegyei képviselőt is elvállaltuk, melynek biztosítási feltételei és a károsultakkal szemben tanúsított eljárása leginkább megfelelnek a gazdaközönség érdekeinek.

Minden a fenti üzletekre vonatkozó kérdésekre a bank szívesen ad úgy szóbeli, mint írásbeli felvilágosítást és a hozzáfordulók igényeit teljes előzékenységgel fogja tárgyalni.

486-x.3

Az igazgatóság.

A SZÉPSÉG!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kengetve arcát. — A legújabb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak hogy szép nem lesz hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcát, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Crème-jével elért (különösen Francia- és Németországban), sok embert arra birt, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztasága (széplő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlanul és csodálatosan ható szert utánozzák. — Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire sem birta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Crème mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. — Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kengetni és használjunk oly s ert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépségére és a szépség megőrzésére. — Ez a világhírű szépség-szer a Földes-féle Margit-Crème, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a széplőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrtöréseket, mitesszert arc- és kézörösséget. Az arc ideális szép, tiszta és ifjú lesz s a mellett a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.

Ara: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona. Margit-zappan 70 fillér és Margit-pouder (fehér, rózsaszín és krém színben) 1 K. 20 fillér. — Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

Kapható Nagybecskereken:

Basch Ernő, Jakobi Armin Kellner József és Kollarich Gábor gyógyszerészeknél. **Melkuhn Dezső** drog. 306a-8.4

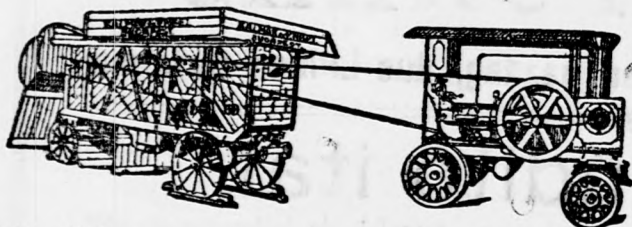
Kalmár és Engel

motor- és gépgyára.

Városi raktár, gyár és iroda

Budapest, V., Lipót-körut 22.

Ajánlja úgy a cséplőgépet, mint malomüzemre legegyszerűbb benzinmotorjait, benzinlokomobiljait, valamint szivógázmotorjait, melyek V., Lipót-körut 22. bármikor üzemben megtekinthetők.



Teljes jótállás — kitértő cséplésért.

Egyedül létező ujdonság.

Ezen motorok egyenletes járása és bámulatos egyszerű szerkezetük folytán bármely legjáratlanabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők. (123-X-18)

Árjegyzék ingyen! — Olcsó árak részletfizetésre.

1094/1909. sz. Zichyfalva község előljáróságától.

Árlejtési hirdetmény.

Torontálmegye törvényhatósági bizottsága 909—12918/1909. sz. alatt jóváhagyván községünk képviselőtestületének **község-háza és jegyzői lak építésére** vonatkozólag hozott határozatát, ezen összesen 49525 kor. 57 fill.-re előirányzott munkálatok biztosítására **f. é. június 19-én d. e. 8 órára** Zichyfalva község-házánál tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A fent említett munkálatok az 1909. évben eszközendő munkaátadás napjától számítandó 8 nap alatt megkezdendők és a munkaátadás napjától számítandó 7 hónap alatt teljesen befejezendők.

Felhivatnak tehát a versenyezni óhajtok, hogy a fenti munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlatukat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig az alólírott előljárósághoz annyival is inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkeztettek figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlathoz előirányzott összeg 5% megfelelő bánatpénznek letétbe helyezéséről szóló nyugta csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó tervek és feltételek alólírott előljáróság hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Munkát elnyerő vállalkozó köteles a munkák tartósságáért a felülvizsgálat napjától számított egy évig jót állani és letett 5% bánatpénzét 10% biztosítékra kiegészíteni, mely biztosíték után, amennyiben az készpénzben adatik, a község a kifizetés napjáig 5% kamatot fizet.

Zichyfalva, 1909. évi május hó 25.

524-3.2

Községi előljáróság.

474/1909. sz. Nagybecskereki tiszai árment. társulattól.

ARVERÉSI HIRDETÉNY.

Ezennel közözzük tétetik, hogy a társulat védőtöltésin

termett fü

a társulat kiküldöttjei által a helyszínen kilométeres szakaszokban a legtöbbet igényelők készpénzfizetés mellett el fog adatni.

Az árverés **f. évi június 1-én** (kedden) **reggel 8 órakor** veszi kezdetét a védőtöltés 0 km.-nél, illetőleg Babatónál és folytattatik a Szerbelemér, Szerb- és Tótaradac, Nagybecskerek és Lukácsfalva határainkon átvonuló Tiszamenti védőtöltésen a 30400 km.-ig, továbbá az alvótöltésen a társulati gyümölcsös végéig. Június hó 2-án (szerdán) reggel 8 órakor pedig az árverés kezdődik a Tiszamenti védőtöltés 30400 km.-nél, illetve a régi 5. sz. őrháznál és folytatattatik a Bégamenti erszébetlaki védőtöltésen a társulat 7. sz. gátörházáig.

Nagybecskerek, 1909. évi május 25.

516-2.2

Társulati igazgatóság.

Kitűnő zongorákat

csakis elsőrendű gyárosoktól tartok állandóan raktáron.

Olcsó árak, részletfizetésre is

régi zongorákat ujjakkal cserélek fel s elvállalok mindenemű javítást, hangolást stb.

WEISSER ADON,

orgona-építő és zongorahangoló,

a Würth-féle zongoragyár itteni egyedüli képviselője

NAGYBECSKEREK,

Gizella-part 6.

348-10.8

3261/1.09

A törökbecsei járás főszofigabirjától.

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye törökbecsei járásához tartozó Beodra községben ujonnan rendszerezített s évi 1000 kor. fizetéssel javadalmazott **segédjegyzői állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883 : I. t.-cikk 6. §-ában, illetve az 1900 : XX. t.-cikk 3. §-ában meghatározott képesítésüket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **f. évi június 20-ig** adják be.

A választás napját később fogom meghatározni.

Törökbecse, 1909. évi május hó 20.

Dr. Csávósy Ignác,

519-3.2

főszofigabiró.

Valódi brünni szövetek

az 1909 évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
taljos (férőruhához)	1 szelvény 12 korona
hoz (Kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 15 korona
elégendő, csak	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 — K.-ért, szintig felöltözöve, turistalódit, selyem-kangarót stb. stb. gyári árakon kellek a mint meg-bizható és szolid cég mindenütt ismert posztó-gyári raktár.

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a megvásároló élvez, ha szövetességét közvetlen Siegel-Imhof cég-nél, a gyári piaccon rendel meg, igen jelentékenyek. **Szabott, legolcsóbb árak. Örökös választék.** Minták, figyelmes kiszolgálás, meg a legkisebb rendelésnél is, teljesen iriss áruban.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorrhív, rögzött székesedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen e jeles háziázernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.—
Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti és a „Moll” feliratú ónozáttal van zárva.

Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint csillapító bedörzsölési szer kőszvény, csúsz és meghülés egyéb kővetkezményeinél legismertebb népszerű. —
Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.



5-75.21 Főszékhely

Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szénító által
Bécs, I., Tuchlauben 9 szám.

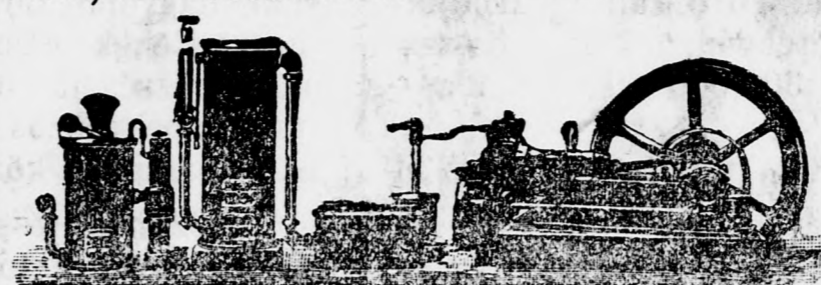
Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek
A vaktárban teák határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Ozers és Bauer

190b-26.15

kizárólagos motorgyár

Wien, XX. Dresdnerstrasse 81-83a. Magyarországi néktelep: Budapest, VI., Podmaniczky-u. 18



BENZIN LOKOMOBILS

cséplőszerelvények a legszolidabb kivitelben.
Benzinmotorok. Szivószármotorkok.

A jelenkor legolcsóbb üzemereje 2-3 fillér üzemköltség óra-lőerőnkint. Több száz telep üzemben.
Elsőrendű szolid gyártmány. — Kedvező fizetési feltételek. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

Benzinlokomobilcs cséplőszerelvényeink a többek között a következőknél tekinthetők meg üzemben:

Bagi Barnabás, Jászladány,	10 HP. cséplőszerelvény	S. Tóth Márton, Kunszentmárton,	12 HP. cséplőszerelvény
Szaliznyo János, Czegléd,	12 " "	Magosi János, Monori tanyák,	6 " "
V. Miklós János, Uj-Kecske,	10 " "	Vancsik István, Keczel, Pest m.,	4 " "

WEINBERGER K.

CIPŐÁRUÁZA

Nagybecskerek, Hunyadi-fő-utca 23.

ÓRIÁSI RAKTÁR FÉRFI ÉS NŐI FÉLCIPŐKBEN,

ugyszintén gyermekcipők és szandálokban. Amerikai fűzős- és félcipők urak és hölgyek részére.



Ujdonság!

Csak 7 korona egy pár divatos fél- vagy spangencipő.

A világ legtökéletesebb szépitő szere Ibolya-Creme.

402-20.10

a Hajós-féle aradi

Ideális gyorsan tüntet el szeplőt, májfoltot, bibireset, bőrvörösséget és bármely arc-tisztatlanságot.

Az elegáns hölgyközönségnek kedvenc szépitőszere. A párisi és londoni hygienikus kiállításokon az összes kiállított szépitőszerek közül az első díjat nyerte el. (Dizoklevél a nagy aranyérmekkel)

Ára egy tégelynek 1 K. Dupla nagyságu tégely 2 K. Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól; a bevasárlásoknál csakis Hajós-féle Ibolya-Creme-t tessék kérni és elfogadni

Kapható a készítőnél:

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszerárában ARAD.

Nagybecskereken: Melkuhn Dezső ur drogueriájában.

továbbá minden nagyobb gyógyszerárában.

Az Arpád-utcai 637/15. sz. házban több kisebb és nagyobb

lakás azonnal kiadó.

Tudakozódní e lap kiadóhivatalában lehet

Balz János mérnök malomépítészete

Budapest, IV., Király-utca 54. sz. (A terézvárosi templom és zeneakadémia mellett.)

Számos évi tapasztalat alapján vállalkozik modern praktikus malomberendezések tervezésére és létesítésére.

Szállít elsörangú, kifogástalan kivitelben: tisztító-gépeket, szállítható malomjáratokat, hengerszékeket, radial-szítákat, dara-tisztító-gépeket, lisztkeverőket, malomköveket, selyembevonatot stb.

Az új rendszerü radial-szita a legolcsóbb, legkevesebb helyet és erőt igénylő szita, s mint ilyen mindjobban kiszorítja a régi rendszerü szítákat.

527-1.1

Elsörangú fürdőhely

LIPIK BIZTOSAN GYOGYITJA

a tápcsatorna bántalmait, hurutokat, cukorbetegséget, izületi bajokat, gyermekkórokat és vérbetegségeket. (351-3.1)

Prospektust küld a fürdőigazgatóság LIPIK (Slavonia.)

Hirdetmény.

Szerbelemér községe a

vadászati jogát

f. évi június 7-én d. e. 9 óraker fogja 6 (hat) évre haszonbérbe adni.

Feltételek megtekinthetők.

Szerbelemér, 1909. évi május hó 26.

522-3.2

Az előjáróság.

ELŐPATAK gyógyfürdő

kiváló jó eredménnyel használható a gyomor-, vese-, hólyag- és a méhurutos bántalmaknál, máj- és lepbajonál, kőszvény és csúznál, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségeknek. (502-6.2)

A nagyhirü előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kiegészítő gyógyeszközökkel (meleg- és hidegfürdők, vizgyógyintezeti kezelés, massage, svédorna, diätikus étrend) rendkívül kedvező eredményt mutat fel.

Fürdő-idejny: május 15-től szeptember 15-ig.

Vasuti állomás: Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiokozlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidejnyben május 15-től június 15-ig és augusztus 20-tól szeptember 15-ig a gyógy- és zenedjnyak fele fizetendő, lakások 50%-kal és ellátás is sokkal olcsóbb.

Az előpataki ásványvíz, mely a szénsavdus égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyeszköz háznál is használható és üdítő, kellemes ital, tisztán vagy borral vegyítve nagy kedveltségnek örvend. Itthon és a külföldön évenként egymillió palacknál több kerül forgalomba.

Szétküldési hely: Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben.

Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság.

1909. évi május hó 1-étől már állandóan kapható!

Magyar forrás. Hugyhajtó és hugasavoldó Magyar forrás.

SZULTÁN-FORRÁS

Nagyon kellemes, tiszta izü, szénsavban gazdag, dus Lithion-tartalmu ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital.

Dus Lithion-tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, hughyó- és hólyagbajok esetében, továbbá a légző- és emésztő-szervek hurutos bajainak gyógyítására.

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kutkezelőség és központi Iroda: EPERJES. Igazgatóság: BUDAPEST, VI., Ferenc Józeff-akpart 22. — Kapható már külföldön is a következő városokban: Brüssselben, Páris, London, Newyork, Ostendében.

Telefon Eperjesen: 74.

Telefon Budapesten III-93.

Főraktár Nagybecskereken: Ro'sa Béla fűszerkereskedésében és azonkivül mindenütt kapható.

327-100.24

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszvény, csúznál és meghűlések, bedörzsöléseképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevasárlások óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárában kapható. — Főraktár: Tórák Józeff gyógyszeráránál, Budapest. DE Richter gyógyszeráránál, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.